

MPVO dtv SG

Verzenddatum

25 maart 2024

Onze referentie

3744959

Telefoon

E-mailadres

Bijlagen

Themarapport

Kopie

nota

Aanbieding rapport stelselonderzoek Kwaliteit van de
extra ondersteuning in het funderend onderwijs

Hierbij bied ik u het rapport *Kwaliteit van de extra ondersteuning in het funderend onderwijs* aan.

Onderzoek in het kort

Dit rapport is het resultaat van een stelselonderzoek waarvan het veldwerk is uitgevoerd tussen januari en mei 2023, waarin we onderzoek hebben gedaan naar de kwaliteit van de extra ondersteuning in het funderend onderwijs. We deden hiervoor onderzoek op bijna 400 scholen in het primair (po), voortgezet (vo) en (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so). We onderzochten de omvang, aard en kwaliteit van de extra ondersteuning. Op schoolniveau onderzochten we welke plek extra ondersteuning in de bredere kwaliteitszorgcyclus heeft. Op leerlingniveau keken wij naar de kwaliteit van de opgestelde ontwikkelingsperspectieven (OPP's) en de kwaliteit van uitvoering en evaluatie. Ook bevroegen we leerlingen en ouders over hun betrokkenheid bij en tevredenheid over de extra ondersteuning.

De bevindingen van dit onderzoek zijn een belangrijk onderdeel van het hoofdstuk Passend Onderwijs in de aanstaande Staat van het Onderwijs 2024. Dit onderzoeksrapport zal tegelijkertijd met de Staat van het Onderwijs gepubliceerd worden op 17 april 2024.

Bevindingen

Uit ons onderzoek blijkt dat de kwaliteit van de extra ondersteuning nog op te veel scholen onvoldoende op orde is en dat een deel van de scholen zich niet houdt aan de wettelijke eisen. Bij de scholen die deze zaken wel op orde hebben, draagt de kwaliteit van plannen ook daadwerkelijk bij aan de kwaliteit van de uitvoering. De kwaliteit van de plannen is hoger in het gespecialiseerd onderwijs. Uit het onderzoek blijkt een positieve samenhang tussen de kwaliteit van plannen en de kwaliteit van de uitvoering van de extra ondersteuning. Inspecteurs beoordelen de kwaliteit van de extra ondersteuning positiever als de doelen van de leerling en de mate waarin de doelen behaald worden passend, concreet en ambitieus worden beschreven.

Op schoolniveau blijkt dat systematisch zicht op de kwaliteit en effectiviteit van de extra ondersteuning vaak ontbreekt en dit onvoldoende is ingebed in de bredere kwaliteitszorgcyclus. Te veel scholen stellen geen OPP's op voor leerlingen waarbij dit wel zou moeten. Wanneer ze dit wel doen, voldoen ze vaak niet aan de wettelijke vereisten. De plannen kunnen verder verbeterd worden door doelen te stellen die passend, concreet en ambitieus zijn. Ook kunnen scholen de uitvoering beter vastleggen en meer systematisch evalueren en bijstellen. Over het algemeen zien we dat wanneer de plannen kwalitatief minder goed op orde zijn dat de kwaliteit van de uitvoering, en daarmee de effectiviteit van de extra ondersteuning, ook minder is.

Verzenddatum

25 maart 2024

Onze referentie

3744959

In ons vorige onderzoek uit 2019 in het po constateerden wij tekortkomingen in de kwaliteit van de extra ondersteuning. In ons huidige onderzoek kwamen we deze tekortkomingen nogmaals tegen. Deze tekortkomingen komen ook voor in het vo en in mindere mate het speciaal onderwijs. Dat leidt tot de zorgelijke conclusie dat de extra ondersteuning, tien jaar na de invoering van passend onderwijs, nog onvoldoende op orde is.

Ten slotte doen we aanbevelingen voor alle betrokken partijen. De twee meest fundamentele zijn aan scholen en schoolbesturen om: (1) de extra ondersteuning in de kwaliteitszorgcyclus in te bedden. Hieronder vallen onder andere het formuleren van een helder onderscheid tussen basis- en extra ondersteuning en verbetering van het zicht op de extra ondersteuning en de effecten daarvan, en (2) de kwaliteit van de OPP's te versterken, waaronder het voldoen aan de wettelijke eisen. Dit kan sturing bieden voor de planning, uitvoering en evaluaties van de extra ondersteuning. OCW vragen we (1) de kwaliteitsimpulsen m.b.t. extra ondersteuning te ondersteunen met middelen en expertise, (2) duidelijker te communiceren over goede voorbeelden van functionele en doelgerichte OPP's en de samenhang met kwaliteit van extra ondersteuning, (3) onderzoek te (laten) doen naar effectieve interventies voor extra ondersteuning, en (4) een vastgelegde richtlijn voor basisondersteuning op te stellen om meer duidelijkheid bieden.

Vervolg

Om de kwaliteit van de extra ondersteuning aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften te verbeteren zijn alle betrokkenen aan zet. Wij roepen die betrokkenen daartoe op. Zelf nemen wij ook een actieve rol aan door extra ondersteuning diepgaander mee te nemen in onze toezichtactiviteiten en aanvullende stelselinterventies te ontwikkelen. Ondertussen blijven wij toezien op naleving van de wet en geven herstelopdrachten wanneer scholen en besturen niet voldoen.

Het gaat hier om een onderzoek als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT). Tussen de directeuren Kennis van OCW en inspectie is afgesproken voor dit rapport, net als voor het rapport '*Naar het gespecialiseerd onderwijs, of niet?*' dat u gelijktijdig met dit rapport ontvangt, af te wijken van de reguliere afspraken over publicatie en verzending aan de Tweede Kamer. Beide rapporten worden in dit geval op 17 april 2024, tegelijkertijd met de publicatie van de Staat van het Onderwijs 2024, gepubliceerd en aan de Kamer aangeboden.

Plaatsvervangend inspecteur-generaal van het Onderwijs,

Ria Westendorp